

OPPSUMMERING UNDERSØKELSE JUL 2023

Under følger en oppsummering av resultatene fra Unicef Norges undersøkelse om nordmenns og norske barnefamiliers forventninger til førjulstiden og julen. Undersøkelsen er gjort i uke 45 og 46 i 2023 av analysebyrået YouGov, med et landsrepresentativt utvalg på 1005 respondenter.

HOVEDKONKLUSJONER

Det er liten endring fra år til år i nordmenns syn på julen og egen evne til å skape en positiv julefeiring for seg og sine barn.

De siste årene har det vært en økning i antallet som gruer seg til jul. Mens det tidligere har ligget stabilt rundt 400.000 personer, har det de siste to årene steget til 600.000.

Inntekt og hvorvidt man har små barn eller ikke er det som sterkest påvirker hvilket syn og hvilke forventninger man har til førjulstiden og julen – i negativ forstand.

Så mange som en av tre mener vanskelig økonomisk situasjon vil påvirke deres julefeiring negativt, men det er også like mange som sier at den politiske situasjonen i verden og Norge vil påvirke feiringen negativt.

HOVEDFUNN

- En av syv nordmenn (14 prosent) gruer seg til førjulstiden og julen. Dette er samme resultat som i 2022. Det betyr at også i år er det rundt 600.000 nordmenn som gruer seg til julen.
- 12 prosent av de spurte med hjemmeboende barn svarer at de i liten grad føler de evner å gi egne barn den julen de fortjener. Dette er tilsvarende som i 2022.
- Nesten en av tre (29 prosent) svarer at de føler økonomien vil påvirke julefeiringen negativt. Det er omtrent som i fjor hvor 28 prosent svarte det samme.
- Nesten en av tre (29 prosent) svarer at de tror verdenssituasjonen vil påvirke julen negativt. Dette er omtrent som i fjor, da omtrent like mange (28 prosent) svarte det samme.
- Nesten 6 av 10 (58 prosent) opplever at julen bidrar til å forsterke forskjeller og ulikheter i Norge. Dette er en liten økning fra 2022 da 55 prosent svarte at de opplevde dette.
- Nesten hver tredje nordmann (29 prosent) føler at andre gleder seg mer enn dem til førjulstid og jul. Dette er likt med 2022.
- 40 prosent av de spurte mener førjulstiden og julen forsterker følelsen av dårlig økonomi. Dette er omtrent som i fjor, da 38 prosent svarte det samme.
- En av syv (15 prosent) svarer at de opplever at førjulstiden og julen forsterker følelsen av utilstrekkelighet overfor barna. Dette er litt opp fra i fjor (13 prosent).
- Mer enn hver femte nordmann (23 prosent) svarer at førjulstiden og julen forsterker spenningene i familien. Dette er likt med 2022.

ØVRIGE RESULTATER

I hvilken grad gruer du deg til julen og førjulstiden?

- En av syv nordmenn (14 prosent) gruer seg til førjulstiden og julen. Dette er samme resultat som i 2022. Det betyr at også i år er det rundt 600.000 nordmenn som gruer seg til julen.
- Det er i aldersgruppen 30-39 år at flest svarer at de gruer seg (19 prosent), mens det er færrest i den eldste gruppen (+60 år), hvor bare 10 prosent svarer dette.
- I dette spørsmålet er det mindre forskjeller basert på inntekt enn tidligere år, og det er i den mellomste inntektsgruppen (300 – 700.000) at flest gruer seg til førjulstiden og julen (18 prosent).

I hvor stor grad føler du at du evner å gi dine egne barn den julen de fortjener?

- 12 prosent av de spurte med hjemmeboende barn svarer at de i liten grad føler de evner å gi egne barn den julen de fortjener. Dette er tilsvarende som i 2022.

I hvilken grad føler du at en vanskeligere økonomisk situasjon vil påvirke årets julefeiring negativt?

- Nesten en av tre (29 prosent) svarer at de føler økonomien vil påvirke julefeiringen negativt. Det er omtrent som i fjor hvor 28 prosent svarte det samme.
- Det er noen flere kvinner (30 prosent) enn menn (26 prosent) som svarer dette.
- Det er særlig i aldersgruppen 30-39 at mange svarer at vanskelig økonomi vil påvirke årets julefeiring negativt. I denne gruppen svarer hele 38 prosent dette. I den eldste gruppen (+60) er det kun 20 prosent som svarer det samme.
- I gruppen med eldre hjemmeboende barn er det 35 prosent som svarer at økonomi vil påvirke negativt.
- Naturlig nok er personlig økonomi en viktig faktor i dette spørsmålet. I gruppen med lavest husstandsinnkomst (under 300`) er det hele 41 prosent som svarer at økonomien vil påvirke julen negativt, mens bare 24 prosent svarer det samme i gruppen med høyest husstandsinnkomst (over 700`). Blant de med lavest husstandsinnkomst er det imidlertid en tydelig nedgang siden 2022, da 58 prosent svarte det samme.

I hvilken grad føler du at den politiske situasjonen i verden og Norge vil påvirke årets julefeiring negativt.

- Nesten en av tre (29 prosent) svarer at de tror verdenssituasjonen vil påvirke julen negativt. Dette er omtrent som i fjor, da omtrent like mange (28 prosent) svarte det samme.
- Det er i noen grad flere kvinner (31 prosent) enn menn (27 prosent) som svarer at de føler dette.
- Det er særlig de med små barn som føler at verdenssituasjonen vil påvirke julen negativt. I denne gruppen er 33 prosent som svarer dette.

I hvilken grad opplever du at julehøytiden bidrar til å forsterke forskjeller og ulikheter i Norge?

- Nesten 6 av 10 (58 prosent) opplever at julen bidrar til å forsterke forskjeller og ulikheter i Norge. Dette er en liten økning fra 2022 da 55 prosent svarte at de opplevde dette.
- Det er flere kvinner enn menn som opplever dette. 65 prosent av de spurte kvinnene svarer de opplever at julen forsterker forskjeller og ulikheter, mot 51 prosent av mennene.
- Det er særlig i gruppen med husstandsinntekt mellom 300 og 700.000 at de opplever at julen forsterker forskjeller. I denne gruppen svarer 61 prosent dette.

I hvor stor grad kjenner du deg igjen i følgende påstander knyttet til førjulstiden eller julen?

De fleste andre gleder seg mer til førjulstiden og julen enn meg.

- Nesten hver tredje nordmann (29 prosent) føler at andre gleder seg mer enn dem til førjulstid og jul. Dette er likt med 2022.
- Menn opplever dette i større grad enn kvinner (33 vs 25 prosent).
- Det er i aldersgruppen 30-39 år flest svarer at de opplever dette (34 prosent).
- Det er aller flest i Oslo som opplever at andre gleder seg mer enn andre (36 prosent), og færrest i Trøndelag og Nord-Norge (24 prosent).
- Blant de med lavest husstandsinntekt er det hele 41 prosent som svarer at de opplever at andre gleder seg mer, og kun 25 prosent blant de med høyest husstandsinntekt.

Førjulstiden og julen forsterker følelsen av dårlig økonomi.

- 40 prosent av de spurte mener førjulstiden og julen forsterker følelsen av dårlig økonomi. Dette er omtrent som i fjor, da 38 prosent svarte det samme.
- Det er flere kvinner enn menn som opplever dette (44 vs 37 prosent).
- Det er særlig de mellom 30-39 år som opplever at julen forsterker følelsen av dårlig økonomi. I denne gruppen svarer 48 prosent dette.
- Det er på Sørlandet at flest opplever denne følelsen (47 prosent), og færrest i Trøndelag og Nord-Norge (31 prosent).
- Det er blant familier med barn at flest opplever at julen forsterker følelsen av dårlig økonomi. I disse gruppene svarer 45 prosent dette.
- Inntekt slår hardest ut i dette spørsmålet. Blant de med lavest husstandsinntekt svarer hele 60 prosent at julen forsterker følelsen av dårlig økonomi, mens det i gruppen med den høyeste husstandsinntekten kun er 33 prosent som svarer det samme.

Førjulstiden og julen forsterker følelsen av utilstrekkelighet overfor barna mine.

- En av syv (15 prosent) svarer at de opplever at førjulstiden og julen forsterker følelsen av utilstrekkelighet overfor barna. Dette er litt opp fra i fjor (13 prosent).
- Det er særlig i gruppen med yngre barn at de kjenner på utilstrekkeligheten. I denne gruppen svarer 27 prosent dette.

Førjulstiden og julen vekker vanskelige minner.

- Mer enn en av fem (22 prosent) svarer at førjulstiden og julen vekker vanskelige minner. Dette er en liten økning fra i fjor (18 prosent).

- Det er særlig i den yngste aldersgruppen (18-29 år) at de svarer dette. Her svarer 30 prosent at julen vekker vanskelige minner.
- Inntekt påvirker også dette spørsmålet, og det er 28 prosent i gruppen med lavest husstandsinntekt som svarer dette, mot 16 prosent i gruppen med høyest inntekt.

Jeg synes det er vanskelig å se andre skildre sin spennende førjulstid og jul i sosiale medier, fordi jeg selv ikke har samme mulighet.

- 16 prosent opplever at det er vanskelig å se andre skildre sin spennende førjuls- og juletid, fordi de ikke selv har samme mulighet. Dette er en svak økning fra i fjor, da 13 prosent svarte det samme. Tendensen over flere år er at dette øker.
- Det er ellers få signifikante demografiske forskjeller knyttet til dette spørsmålet.

Jeg synes det er vanskelig å tilfredsstille alle familiemedlemmers behov og forventninger i førjulstiden og julen.

- Nesten én av fire (24 prosent) synes det er vanskelig å tilfredsstille alle familiemedlemmers behov og forventninger til førjulstiden og julen. Dette er litt flere enn i fjor (22 prosent).
- Særlig aldersgruppen 30-39 svarer det at det er vanskelig å tilfredsstille forventninger (38 prosent), mens de eldste opplever dette minst (12 prosent).
- Aller vanskeligst føler de med små barn at det er å tilfredsstille familiens behov. I denne gruppen svarer hele 43 prosent dette.

Førjulstiden og julen forsterker spenningene i familien.

- Mer enn hver femte nordmann (23 prosent) svarer at førjulstiden og julen forsterker spenningene i familien. Dette er likt med 2022.
- Det er særlig i den yngste aldersgruppen (18-29 år) at de opplever dette. I denne gruppen svarer 36 prosent dette.
- Inntekt spiller også inn. I gruppen med lavest husstandsinntekt svarer 30 prosent at julen forsterker spenningene i familien, mens det i gruppen med høyest inntekt kun er 19 prosent som svarer det samme.

Dersom du kunne få hjelp fra andre til å gi dine egne barn flere positive opplevelser i førjulstiden og julen, hvor sannsynlig er det at du ville benyttet muligheten?

- Nesten hver tredje (29 prosent) av de spurte ville takket jo til hjelp fra andre for å kunne gi egne barn flere positive opplevelser i førjulstiden og julen. Dette er en nedgang fra i fjor, da 35 prosent svarte det samme.
- Det er særlig blant de i alderen 30-39 år at de svarer at de sannsynligvis ville benyttet seg av hjelp fra andre. I denne gruppen svarer halvparten (43 prosent) at de ville gjort dette.
- Det er i den mellomste inntektsgruppen (300-700.000) at flest svarer at de ville tatt imot hjelp for å gi barna gode juleopplevelser. 38 prosent i denne gruppen svarer dette.

Dersom du hadde mulighet til å gi et barn som trenger det en positiv opplevelse i førjulstiden og julen, hvor sannsynlig er det at du ville gjort det?

- Tre av fem (60 prosent) ville gitt et barn som trenger det en positiv opplevelse i førjulstiden og julen, dersom de hadde hatt mulighet til det. Dette er en liten nedgang fra 2020, da 62 prosent ga samme svar.
- Det er flere kvinner enn menn (65 prosent vs 56 prosent) som svarer at det er sannsynlig at de ville gitt et barn som trenger det en positiv opplevelse om mulig.
- Det er flest i gruppen med små barn som ville gitt slik hjelp. Blant disse svarer 69 prosent at de ville gjort det.

ANBEFALT VINKLING

600.000 nordmenn gruer seg til jul

Også i år er det rundt 600.000 nordmenn som gruer seg til jul ifølge UNICEF Norges årlige juleundersøkelse. Og som tidligere år er det særlig de med lav inntekt og barnefamilier som er mest pessimistiske på vegne av egen førjulstid og julefeiring.